

M.p. piątek 2 lutego 1945 r.

Rok II Nr. 26. (302)

BERLIN SŁYSZY JUŻ STRZAŁY SOWIECKICH DZIAŁ

Sztokholm 1.II. Radio szwedzkie doniosło dziś po południu: "Berlin słyszy już strzały sowieckich dział". Wiadomość ta potwierdzona została przez organ armii sowieckiej "Czerwoną Gwiazdę".

Berlin 1.II. Niemiecki komentator wojskowy oświadczył dziś, że wysunięte patrole rosyjskich sił pancernych dotarły w niektórych punktach na odległość 60 km od Berlina. Ciężkie walki toczą się na przedpolu Kostrzynia n/Odrą oraz nieco dalej na pld.-wschód koło miejscowości Sternberg (40 km na wschód od Frankfurtu n/Odrą.) Komentator przyznał, że jakkolwiek zarówno w Prusach Wschodnich jak i na Śląsku udało się Niemcom zatrzymać napór wojsk rosyjskich, to środkowy odcinek frontu nie jest jeszcze ustabilizowany i dotychczas nie udało się zatrzymać postępu wojsk Żukowa. "Ale - dodał komentator - nasze rezerwy zmierzają na zagrożony odcinek frontu i niewątpliwie zdążą zatrzymać dalsze rozszerzanie się na zachód bardzo niebezpiecznego klina sowieckiego".

London 1.II. Brytyjscy korespondenci telegrafują z Moskwy, że wojska Żukowa przekroczyły Odrę na północ od Kostrzynia. Opór niemiecki przybrał znacznie na sile i lada chwila rozpocznie się wielka bitwa na linii Odry, która zadecyduje o losie Berlina.

Sztokholm 1.II. Szwedzki komentator wojenny twierdzi, że Niemcy zgromadzili wszystkie swe oddziały, aby zatrzymać postępy Rosjan w kierunku na Berlin. Natomiast inne oddziały sowieckie, posuwające się ku wybrzeżom Bałtyku, w kierunku na Szczecin i Kołobrzeg, napotykają tylko na bardzo słaby opór niemiecki.

Zurich 1.II. Radio szwajcarskie donosi, że na wschodnich przedmieściach Berlina wznoszone są fortyfikacje oraz zapory i rowy przeciwczołgowe. Około 6 milj. Niemców ze wschodu ucieka obecnie po zasypanych śniegiem szosach. Oddziały Gestapo strzelają do każdego, kto zajmuje środek drogi, zarezerwowanej dla wojska. Ewakuacja Berlina trwa. Ministerstwo propagandy urządza już w Monachium.

KLASZTOR JASNOGÓRSKI NIENARUSZONY

Moskwa 1.II. Radio moskiewskie donosi, że klasztor na Jasnej Górze jest nienaruszony. Również cała Częstochowa jest niezniszczona. Dzielnica warszawska - Żolibórz jest stosunkowo mniej uszkodzona, niż inne części miasta. Ale i tam trudno znaleźć nieuszkodzony dom. W Warszawie przy usuwaniu gruzów pracują przeważnie kobiety. Otrzymują one kartki żywnościowe kategorii B oraz kawę, pół kg chleba i 2 kostki cukru na tydzień. Ciechanów nie jest uszkodzony. Pozostała tam cukrownia i duże magazyny zboża i cukru. Opoczno jest zniszczone, w Łodzi, w więzieniu przy ul. Sterlinga Niemcy związali 457 więźniów, zakneblowali im usta, oblali budynek benzyną i podpalili go. Wszyscy więźniowie zginęli w strasznych cierpieniach.

ROOSEVELT I CHURCHILL JUŻ KONFERUJĄ

Sztokholm 1.II. Panuje tu przekonanie, że toczą się już rozmowy między Rooseveltem a Churchillem, w których biorą również udział Eden i Stettinius. Konferencja ta ma na celu uzgodnienie wspólnego stanowiska mocarstw anglosaskich przed spotkaniem ze Stalinem. Koła szwedzkie uważają, że jako ewentualne miejsce spotkania wielkiej "Trójki" wchodzi w rachubę jedynie Teheran, Kairo lub Rzym.

AMERYKANIE O 40 KM OD MANILI

Nowy Jork 1.II. Wojska amerykańskie są o 40 km od stolicy Filipin Manili.

WATYKAN POPIERA

PROJEKT RZĄDU R.P.

Nowy Jork 1.II. Radio nowojorskie donosi, że Papież w rozmowach z doradcą prezydenta Roosevelta, Hopkinsem, poruszył sprawę polską i poparł zawarty w memorandum rządu R.P. projekt utworzenia międzysojuszniczej administracji na ziemiach polskich.

SAD NAD MINISTRAMI VICHY

Paryż 1.II. Najwyższy trybunał francuski sądzić będzie wkrótce 52 byłych ministrów rządu Vichy, którzy zajmowali te stanowiska w latach 1940-44. 21 oskarżonych przeżywa w więzieniach we Francji, zaś 31 zbiegło do Niemiec i sądzonych będzie zaocznie.

300 MILJ. EUROPEJCZYKÓW DOMAGA SIĘ SPRAWIEDLIWOŚCI

Waszyngton 1.II. Herbert Pell byłym członkiem Komisji Zjednoczonych Narodów dla spraw przestępców wojennych oświadczył: "Jest w Europie 300 mil. ludzi, którzy domagają się sprawiedliwości. Trzeba ukarać całe Gestapo".

Agencja Reutera donosi z Moskwy:

INICJATYWA STALINA W SPRAWIE POLSKIEJ

Moskwa 1.II. Agencja Reutera donosi: "Stalin osobiście powziął inicjatywę wyprowadzenia sprawy polskiej z impasu. Jak twierdzą w tutejszych kołach politycznych, zaprosił on do Moskwy przywódców wszystkich polskich partii politycznych, które nie weszły w skład komitetu lubelskiego".

xxx

Z powyższego doniesienia nie sposób się zorientować, kogo właściwie Stalin do Moskwy zaprosił. Wydaje się, że krok ten stoi w związku z oddźwiękiem, jaki wywołał w całym świecie projekt zawarty w memorandum rządu polskiego, z którym zbieżny jest zamiar prezydenta Roosevelta polegający na ustanowieniu tymczasowej międzynarodowej kontroli nad ziemiami polskimi. Dodatkowym jeszcze wyjaśnieniem kroku Stalina mogą być ostatnie doniesienia wielu poważnych organów prasy światowej, że Stany Zjednoczone zamierza ją zająć na konferencji "Trzech" zdecydowane stanowisko wobec polityki sowieckiej w krajach wyzwolonych spod okupacji niemieckiej.

RZĄD BRYTYJSKI O ZBRODNIACH KOMUNISTÓW GRECKICH

Londyn 1.II. Rząd brytyjski ogłosił dziś Białą Księgę w której zamieszczone są wszystkie doniesienia reprezentantów brytyjskich w Grecji i dotyczą wypadków od początku wojny domowej. Opublikowane dokumenty podają dokładne szczegóły planowanego przez ELAS zamachu stanu i ustanowienia rządów terroru. Liczne są również opisy popełnionych przez oddziały ELAS aktów barbarzyństwa w stosunku do żołnierzy brytyjskich i greckich oraz wobec ludności cywilnej. W zakończeniu Białej Księgi przynosi tekst rezolucji uchwalonej na zebraniach ludności Aten, a wyrażającej wdzięczność dla Wielkiej Brytanii za wyzwolenie stolicy spod rządów terroru.

Ateny 1.II. Nie jest jeszcze wyjaśniona kwestia, czy dojdzie do rozmów z trzema przedstawicielami EAM. Jeden bowiem z tych przedstawicieli nie należy do partii komunistycznej, lecz do ludowych demokratów. Jak wiadomo, regent Damaśkinos żądał, aby wszyscy przedstawiciele EAM byli komunistami.

SOCJALIŚCI WYSTĘPUJĄ Z RZĄDU BELGIJSKIEGO

Bruksela 1.II. Komitet wykonawczy belgijskiej partii socjalistycznej powziął dziś uchwałę zalecającą socjalistycznym ministrom w rządzie Pierlot podanie się do dymisji. Przed powzięciem tej rezolucji, przedstawiciele partii odbyli rozmowę z premierem, wyrażając swe niezadowolenie z powodu złej organizacji rozdziału wśród ludności żywności i węgla, z zatrzymywania na stanowiskach urzędników, którzy poprzednio pracowali dla Niemców oraz z powodu zbyt wolno postępującej czystki. Premier Pierlot brał dziś udział w zebraniu belgijskiej partii konserwatywnej na którym doszło do burzliwych scen.

SOJUSZNIICY NAPIĘRAJĄ NA LINIĘ ZYGFRYDA

Paryż 1.II. Między Monachau a Vianden oddziały I armii amerykańskiej posunęły się o kilka kilometrów w głąb terytorium Rzeszy. Nieco dalej na południe Amerykanie przetrknęli przez zewnętrzne umocnienia linii Zygfryda. Między St. Vith a Prüm III armia amerykańska również posunęła się naprzód. Jeden z komentatorów wojennych oświadczył dziś, że odległość między armiami anglo-amerykańskimi na zachodzie a armią sowiecką wynosi mniej niż 600km.

RZĄD POLSKI ZERWAŁ STOSUNKI Z RZĄDEM CZEŚKIM

Londyn 1.II. Rząd polski postanowił odwołać swego przedstawiciela dyplomatycznego przy rządzie czechosłowackim w Londynie. W oświadczeniu oficjalnym rząd polski stwierdza, że przyjmuje do wiadomości oświadczenie rządu czeskiego o uznaniu przezeń komitetu lubelskiego za tymczasowy rząd polski. Rząd polski zdaje sobie sprawę, że rząd czechosłowacki nie posiada swobody decyzji. Zerwanie stosunków dyplomatycznych niczym nie zmienia stosunku Polski do narodów czeskiego i słowackiego.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Moskwa 1.II. Rozkaz Stalina donosi o zdobyciu Torunia. W Kistrzyniu toczą się walki. Niemcy wysadzają lód na Odrze, aby uniemożliwić przeprawę wojskom sowieckim. Jednakże saperzy Żukowa przygotowują już pontony i barki do przeprawy. Na północy inne oddziały sowieckie poczyniły dalsze postępy w drodze na Szczecin i Kołobrzeg i zdobyły miasta: Skwierzyna i Odronek, położone na niemieckim Pomorzu. Lotnictwo sowieckie bez przerwy bombarduje kolumny niemieckie posuwające się po szosach Brandenburgii. Na Śląsku Rosjanie poczynili dziś dalsze postępy na całej szerokości 250 km frontu od Rybnika do Głogowa i zaliczają się do Raciborza. Położenie załogi niemieckiej w Królewcu jest rozpaczliwe. Niektóre dzielnice miasta stoją w płomieniach. Przechyła tam 150 tysięcy ludności cywilnej.